

MOKYMAI Lengvata naudinga fiziniams asmenims

Bendrovės purtosi PVM lengvatos

SKAIČIUOJA Nerius Jasinavičius, konsultacijų bendrovės UAB „TOC sprendimai“ partneris: „Vienintelė naudos iš šios „lengvatos“ gavėja yra valstybė.“

NERIUS JASINAVIČIUS
konsultacijų bendrovės UAB „TOC sprendimai“ partneris

Profesiniam mokymui suteikta PVM lengvata ne padeda, o trukdo. Negalėdamos atskaityti PVM, tokias paslaugas teikiančios bendrovės turi branginti šias savo paslaugas, o tokių paslaugų pirkėjai taip pat negali atskaityti PVM.

Iki lengvatos suteikimo profesiniams mokymams, įmonė, teikianti mokymo paslaugas, galėjo PVM už savo sąnaudas atskaityti.

Tą patį galėjo padaryti ir klientai, kuriems išrašoma sąskaita faktūra. Tačiau, kai negalima atskaityti PVM, tokios paslaugos brangsta. Galime

pateikti tokį pavyzdį. Surengusi mokymus, įmonė patiria įvairių sąnaudų (salės nuoma ir pan.) už 800 Lt. Prie jų pridėdama 18% PVM. Vadinasi, mokymo paslaugas teikiančiai bendrovei buvo išrašyta 800 Lt + 18% PVM sąskaitų.

Surengusi mokymus, įmonė išrašo savo klientui 1.000 Lt + 18% PVM sąskaitą. Tai reiškia, kad bendrovės pelno marža yra 200 Lt. PVM nuo mokymus teikusios bendrovės sąnaudų (144 Lt) ji atskaito. PVM nuo suteiktų paslaugų (180 Lt) klientui irgi nėra sąnaudas, nes šią PVM sumą jis galės atskaityti.

Bendrovėms nenaudinga Įsigaliojus lengvatai to padaryti negalima. Norėdama uždirbti 200 Lt, mokymo paslaugas

teikianti bendrovė turi branginti savo paslaugas, nes jos sąnaudos yra nebe 800 Lt, o 944 Lt, kadangi PVM nebegali būti atskaitytas. Vadinasi, mokymai, anksčiau kainavę 1.000 Lt + 18% PVM, dabar kainuoja 944 + 200 = 1.144 Lt. Klientui jie pabrangės 144 L. Būtent 1.144 Lt mokymai kainuoja paslaugų pirkėjui, kuris anksčiau sąskaitoje nurodytą PVM irgi atskaitydavo, todėl turėdavo tik 1.000 Lt sąnaudų.

Profesinį mokymą kai kurios bendrovės išigudrindavo pateikti kaip konsultaciją ir išrašydavo sąskaitą su PVM, nes konsultacijoms lengvata netaikoma. Tačiau kai mokymai vyksta už Europos Sąjungos (ES) pinigų, nelieka ir tokios galimybės, nes vis-

kas turi būti vadinama savais vardais.

Su ES fondų bendrajam finansavimui skirtomis lėšomis Lietuvoje kasmet mokymui yra išleidiama apie 500 mln. Lt.

Vadinasi, naudojamos šias ES lėšas įmonės per metus sumokės apie 50 mln. Lt PVM iš mokymui skirtų lėšų. Todėl tokia PVM lengvata yra naudinga tik pačiai valstybei ir tiems mokymo organizatoriams, kurie teikia mokymo paslaugą fiziniams asmenims.

Tačiau ES lėšos, skirtos mokymui, yra išsavinamos juridinių asmenų – projektus parengusių bendrovių, todėl vienintelė naudos gavėja iš šios „lengvatos“ yra tik valstybė.

SPECIALISTO KOMENTARAS

EGLĖ ŽEMAITAITYTĖ, UAB „Ernst & Young Baltic“ darbo grupės vadovė

Kalbant apie profesinį mokymą būtina pažymėti, kas keitėsi teisės aktuose. Dabar reglamentuota, kad profesiniu mokymu arba perkvalifikavimu turėtų būti laikomas mokymas, tiesiogiai susijęs su amatu arba profesija, taip pat mokymas, skirtas profesinėms žinioms įgyti arba atnaujinti. Profesinio mokymo arba perkvalifikavimo kurso trukmė šiuo atveju neturi jokios įtakos šiam tikslui.

Valstybinės mokesčių inspekcija (VMI) savo paaiškinime išskiria dvi mokymo grupes. Pirmą grupę – tai formalus profesinis mokymas pagal Švietimo ministerijos Mokymo ir studijų programų registre įregistruotas programas, jį baigusieji gauna valstybės pripažintą kvalifikacijos pažymėjimą, kvalifikuoto darbuotojo diplomą ar pažymėjimą.

Kita grupė – tai suaugusiųjų neformalusis švietimas, kai neišduodamas valstybės pripažintas pažymėjimas. Toks švietimas sudaro sąlygas įgyti profesinei veiklai reikalingų teorinių ir praktinių gebėjimų, pakelti kvalifikaciją.

Paslaugos, susijusios su asmenų kūrybinių galių ir gebėjimų ugdymu, su jo savišvietos poreikių tenkinimu, pavyzdžiui, rašiklio skaitymo, šaškių, bridžo, dailės būrelių teikiamos paslaugos, nelaikomos profesinio mokymo paslaugomis.

Tačiau komentuodama konkrečius atvejus savo išaiškinime VMI pasilieka labai plačias galias: „Nustatant, ar teikiamos paslaugos gali būti priskiriamos profesiniam mokymui, kiekvienu atveju turi būti vertinama aplinkybių visuma.“

Nuostabą kelia tai, kad neesminį einamųjų ir greitai šiais laikais besikeičiančių žinių lygio palaikymą (pvz., seminaras mokesčių klausimais) VMI priskiria prie profesinio mokymo.

Be to, sunku sutikti su VMI teiginiu, kad vienas iš vertinimo kriterijų priskiriant darbuotojų kvalifikacijos kėlimo paslaugas PVM neapmokestinamai veiklai gali būti faktas, jog už darbuotojų kvalifikacijos kėlimo paslaugas, kai jos tiesiogiai susijusios su darbu, moka darbdavys.

Juk jeigu darbdavys moka, tai darbdavys ir tikisi gražos iš šių žinių, nes tai padės sukurti didesnę jo veiklos pridėtinę vertę. Todėl PVM turi toliau keliauti grandine iki pat galutinio prekės ar paslaugos vartotojo. To reikalauja ir PVM neutralumo principas.

Teiginys, kad mokymo paslaugos vartotojams, kurie yra PVM mokėtojai, profesinio mokymo paslaugos turėtų pabrangti, yra teisingas, kadangi PVM neapmokestinamas mokymo paslaugas teikiančios įmonės nebegali atskaityti pirkimo PVM, ir toks PVM didina mokymus teikiančios bendrovės sąnaudas. Norėdama uždirbti tą pačią pelno maržą įmonė turės padidinti savo paslaugos pardavimo kainą pirkimo PVM suma už įsigytas prekes ir paslaugas. Fiziniams asmenims profesinio mokymo paslaugos turėtų atpigi, jei mokymo paslaugų teikėjai pasikeitus apmokestinimui sumažins mokymo paslaugos kainą.

Kai kurios mokymo paslaugas teikiančios bendrovės privalės pasitenkinti mažesne pelno marža, tačiau kitoms tai bus galimybė uždirbti papildomo pelno. Tai priklauso nuo mokymo paslaugų kainos, kuri nusistovės rinkoje pasikeitus PVM įstatymui, ir nuo mokymo paslaugas teikiančios bendrovės išlaidų struktūros.

Kuo didesnę išlaidų dalį sudaro išlaidos su PVM, tuo brangesnė tampa tokios bendrovės paslaugų savikaina. Todėl vienos bendrovės bus suinteresuotos kuo didesne mokymo paslaugos kaina rinkoje, tačiau tos bendrovės, kurios išlaidų su PVM įsigyja nedaug, galės pasiūlyti mažesnę kainą.

Mokesčių deklaravimo ir mokėjimo kalendorius

IKI SPALIO 25 D.

1. Pridėtinės vertės mokestis

1.1. Pateikiama 2007 m. rugsėjo mėnesio PVM deklaracijos FR0600 forma.
Apskritis VMI pagal įregistravimo mokesčių mokėtoju vietą pateikiama užpildyta PVM deklaracijos FR0600 forma.

1.2. Sumokamas 2007 m. rugsėjo mėnesio PVM.

2. Naftos ir dujų išteklių mokestis

2.1. Pateikiama užpildyta 2007 m. III ketvirčio Naftos ir dujų išteklių mokesčio kalendorinių metų ketvirčio deklaracijos FR0566 forma.

2.2. Sumokamas 2007 m. III ketvirčio naftos ir dujų mokestis.

3. Prekių tiekimo į kitas Europos Sąjungos valstybes nares ataskaita

Apskritis VMI pagal įregistravimo mokesčių mokėtoju vietą pateikiama tinkamai užpildyta Prekių tiekimo į kitas Europos Sąjungos valstybes nares atskaitos FR0564 forma.

Ataskaitas privalo pateikti Lietuvos Respublikoje PVM mokėtojai įregistruoti asmenys, kurie atskaitinį laikotarpį (ataskaitinis laikotarpis – kalendorinis ketvirtis) tiekė prekes į kitas Europos Sąjungos valstybes nares atskaitos FR0564 formos pildymo, teikimo ir tikslinio taisyklių 4.1–4.3 punktuose nurodytais atvejais.

IKI SPALIO 31 D.

1. Privalomojo sveikatos draudimo įmokos

Asmenys, savarankiškai mokantys įmokas, sumoka 2007 m. spalio mėnesio privalomojo sveikatos draudimo įmokas (Pagal Mokes-

LAIKAS SUMOKĖTI
Kitą savaitę – avansinio pelno mokesčio deklaracijos

čių administravimo įstatymo 66 str. (Žin., 2004, Nr. 63-2243, 2007, Nr. 80-3220) nuostatą kiekviena pinigine prievole apvalinama taip: 49 ir mažiau centų apvalinami mažinant (atmetant), 50 ir daugiau centų – didinant iki lito, todėl

pateiktos jau suapvalintos piniginių prievolės):

1.1. Ūkinės bendrijos už ūkinės bendrijos narius bei individualiosios (personalinės) įmonės už individualiosios (personalinės) įmonės savininkus kas mėnesį turi mokėti 2% Statistikos departamento paskelbto užpraėjo ketvirčio šalies ūkio vidutinio mėnesinio darbo užmokesčio privalomojo sveikatos draudimo įmokas – 37 Lt (1.826,30 Lt x 2%).

1.2. Ūkininko ūkio įstatymo nustatyta tvarka registruoti ūkininkai bei žemės naudotojai (3 ha ir daugiau žemės naudmenų), išskyrus apdraustuosius privalomuoju sveikatos draudimu, už save ir už dirbančius ūkyje pilnamečius ūkio narius turi mokėti po 3,5% minimalios mėnesinės

algos dydžio (700 Lt) privalomojo sveikatos draudimo įmokas – 25 Lt (700 Lt x 3,5%).

1.3. Asmeninio ūkio naudotojai (iki 3 ha žemės naudmenų), išskyrus apdraustuosius privalomuoju sveikatos draudimu, už save ir už dirbančius ūkyje pilnamečius šeimos narius turi mokėti po 1,5% minimalios mėnesinės algos dydžio (700 Lt) privalomojo sveikatos draudimo įmokas – 11,00 Lt (700 Lt x 1,5%).

1.4. Kiti asmenys, savarankiškai mokantys įmokas į valstybines ligonių kasas, turi mokėti už save 10% Statistikos departamento paskelbto užpraėjo ketvirčio šalies ūkio vidutinio mėnesinio darbo užmokesčio dydžio privalomojo sveikatos draudimo įmokas – 183 Lt (1.826,30 Lt x 10%).

2. Gyventojų pajamų mokestis

Jei mokestis išskaičiuojantis asmuo su darbo santykiais arba jų esmė atitinkančiais santykiais susijusias atitinkamo mokestinio laikotarpio mėnesio išmokas moka dalimis ir per mėnesį išskaičiuojantis asmuo išskaičiuotą pajamų mokestį privalo sumokėti į biudžetą iki to mėnesio paskutinės dienos, jeigu paskutinė išmokos dalis išmokėta po to mėnesio 15 dienos.

3. Akcizai

Sumokami 2007 m. spalio mėnesio antrojo dešimtadienio akcizai.

4. Pelno mokestis

Pateikiama 2007 10 01–2007 12 31 mokestinio laikotarpio avansinio pelno mokesčio deklaracijos FR0430 forma.